

PRAVIDLA PRO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (STUDUJÍCÍ)

(platná od 1. ledna 2022 a aplikovaná odpovídajícím způsobem na studující procházející studiem)

Obsah

1. Obecná pravidla pro psaní bakalářské práce	2
2. Procesní pravidla pro psaní bakalářské práce (a obecněji pro SZZ)	9
3. Specifická pravidla pro jednotlivé typy bakalářské práce	15
a. Produktová	15
b. Výzkumná	16
c. Systematická přehledová stať	19
4. Kritéria hodnocení bakalářské práce	23
a. Produktová	23
b. Výzkumná	24
c. Systematická přehledová stať	25
5. Bonus: Praktické rady pro psaní bakalářské práce	27

1. Obecná pravidla pro psaní bakalářské práce

Co je to bakalářská práce a k čemu slouží

Napsání a obhájení bakalářské práce je jednou z podmínek absolvování vysokoškolského studia a získání odpovídajícího vysokoškolského titulu. Jejím napsáním prokázujete schopnost se samostatně vypořádat s určitým odborným problémem a odpovídajícím způsobem jej zpracovat. Závěrečná práce je typem odborného textu, který má svá obsahová i formální pravidla a k jehož napsání vedou jasně stanovené kroky.

Volba typu bakalářské práce

Je možné volit buď bakalářskou práci (A) produktovou, (B) výzkumnou, anebo (C) systematickou přehledovou stať.

A) Produktová bakalářská práce je vhodná pro ty, kteří inklinují k žurnalistice. Její součástí jsou výsledné žurnalistické produkty (text, fotografie, audio, video, multimediální výstup apod.).

B) Výzkumná bakalářská práce je vhodná pro ty, kteří jsou orientováni výzkumně a chtějí se věnovat například sémiotické, diskurzivní nebo historické analýze.

C) Systematická přehledová stať je vhodná pro ty, kteří chtějí analyticky zmapovat a hodnotit již existující výzkumy týkající se jimi vybrané tematické oblasti.

Kdo je kdo: autor/ka, vedoucí, konzultant/ka, oponent/ka

Autorem či **autorkou** práce jste vy sám/sama. Kvalita výsledného textu odráží vaši samostatnost, iniciativu, znalosti a schopnosti.

Vedoucí práci vede a provází vás celým procesem tvorby práce, popřípadě upozorňuje na klíčové nedostatky celkového směřování práce. Vedoucí/ho si vybíráte a oslovujete se žádostí o vedení vaší závěrečné práce především na základě tematické a žánrové orientace práce (viz níže). Oslovený/á vedoucí může vedení práce přijmout, ale také odmítnout. V případě odmítnutí musíte oslovit někoho jiného, a proto je třeba s výběrem vedoucí/ho začít včas.

- **Frekvence konzultací** závisí na individuální dohodě s vedoucí/m. Nastavení způsobu spolupráce by mělo proběhnout na jejím začátku – tak, abyste neočekával/a časově nerealistický nebo typově nežádoucí způsob intervence vedoucí/ho do procesu tvorby závěrečné práce. Na vedoucí/ho se obracíte v předem dohodnutých intervalech či momentech tvorby práce tak, aby bylo možné včas odstranit zásadní nedostatky práce, tj. aby měl/a vedoucí dost času na jejich identifikaci a vy dost času na jejich odstranění. Pokud zásadně selžete ve svém harmonogramu a pošlete vedoucí/mu celou práci třeba týden před zápočtem, není povinností vedoucí/ho celý text číst ani poznámkovat.
- Povinností vedoucí/ho není práci editovat ani opravovat. **Vedoucí práce také nemůže garantovat výslednou známku.** Ta vychází z průběhu obhajoby, posudků a diskuse mezi členkami a členy komise (viz níže).

Konzultant/ka s vámi diskutuje vybrané aspekty práce. Konzultant/ka výzkumných prací a přehledových statí má za úkol radit vám s dílčími problémy, které spadají do jeho či její expertízy: například s metodologií či teoretickou rešerší. U produktových a projektových prací si volíte interní katederní konzultantku či konzultanta v případě, že vedoucí/m je externí odborník či odbornice z praxe. V takovém případě pak konzultant/ka dbá především na dodržování akademických standardů závěrečné práce. Ani v jednom případě však konzultant/ka nenahrazuje vedoucí/ho.

Obhajoba závěrečné práce

Vedoucí závěrečné práce a přidělený **oponent/ka** práci hodnotí na základě kritérií specifických pro jednotlivé typy prací. Po přečtení práce oba napíší posudek, přičemž dodržují následující pravidla:

- práce se hodnotí na stupnici A až F;
- v posudku je uveden/a autor/ka práce a název práce;
- vedoucí práce hodnotí kromě dalšího také samostatnost a tvůrčí přístup autora či autorky.

Volba tématu a vedoucí/ho bakalářské práce

Existují dvě možnosti výběru tématu. Buď si lze vybrat z nabídky vypsáných témat, která jsou zveřejněna v IS MU, anebo navrhnout téma vlastní.

Při výběru tématu je vhodné zohlednit:

- zaměření studijního programu;
- zaměření a možnosti potenciální/ho vedoucí/ho práce;
- vlastní studijní profilaci a tematické preference;
- mimooborové zaměření a profesní směřování;
- osobní zájmy a preference;
- metodologické a analytické dovednosti
- profesní (řemeslné) dovednosti;
- časové možnosti;
- zájem o téma.

S volbou tématu souvisí i výběr vedoucí/ho bakalářské práce. Na něj se obracíte jak v případě, že jste si vybrali jím vypsané téma, tak v případě, že přicházíte s tématem vlastním. Pokud přicházíte s vlastním tématem, je vhodné, abyste si nejprve zmapovali témata bakalářských prací, které už byly na KMSŽ obhájeny, i těch, které jsou aktuálně rozpracované, aby nedocházelo k tematickému zdvojení.¹ Volba tématu a vedoucí/ho závěrečné práce je součástí předmětu *ZURb1119 Proseminář k bakalářské práci*.

Anotace, studijní plán a zadání tématu do IS MU

Anotaci odevzdáváte při zakončení předmětu *ZURb1119 Proseminář k bakalářské práci*. do odevzdávacího předmětu v IS MU. Jedná se o vedoucím práce schválený draft tématu bakalářské práce, který obsahuje:

- název tématu;

---

¹ Odevzdané a obhájené závěrečné práce viz <https://is.muni.cz/auth/soubory/>. Rozpisy aktuálních témat viz <https://is.muni.cz/auth/rozpis/?fakulta=1423;obdobi=8003>.

- jméno autora/ky;
- popis řešeného problému;
- návrh jeho řešení;
- studijní plán, tj. časový harmonogram předmětů relevantních pro vaši závěrečnou práci (včetně diplomových seminářů);
- soupis použité či navržené literatury.

Na základě odevzdání a schválení anotace zadává vedoucí téma do IS MU.

Projekt bakalářské práce

Projekt bakalářské práce odevzdáváte při zakončení předmětu *ZURb1117 Seminář k bakalářské práci I.* do odevzdávniny předmětu v IS MU. Projekt bakalářské práce rozvíjí to, co bylo v základních obrysech popsáno v anotaci. Projekt je založen na důkladné literární rešerši relevantních dostupných pramenů či datových zdrojů. Literární rešerše vede k popisu řešeného problému a k návrhu jeho řešení, což tvoří hlavní část projektu. Projekt jednak slouží jako základ vlastní bakalářské práce (zejména její části teoretické), jednak je základem pro sběr dat, informací a jejich následného zpracování ve vztahu ke konkrétnímu výstupu bakalářské práce, tedy základem pro řešení problému.

U produktových prací doporučujeme už v této fázi kontaktovat cílové médium a předběžně ověřit autorský záměr.

Projekt bakalářské práce má tuto základní strukturu, její konkretizace závisí na zadání vedoucí/ho práce:

- název práce/tématu;
- úvod (formulace problému, přínos/relevance, vymezení cíle a záměru);
- popis řešeného problému (usazení do kontextu, současný stav, koncepty a teorie potřebné či využitelné při řešení problému);
- návrh designu řešení problému (dosavadní řešení problému: např. základní teze – cíl, otázky, hypotézy; postupy, metody, techniky; limity, rizika, příležitosti);
- návrh struktury práce;
- soupis použité a navržené literatury a pramenů;
- návrh časového harmonogramu.

Problém a téma

Je potřeba zejména jasně definovat problém (a jeho tematické a časové vymezení), který práce řeší. Je to totiž právě **problém**, který činí práci přínosnou a zajímavou. Proto je důležité nesnažit se opakovat již napsané, nesnažit se nacházet již nalezené (a mnohokrát ověřené), nýbrž přijít s relevantním a nově pojatým problémem. V textu je **nutné jasně definovat**, co je **cílem a záměrem práce**. Cílem produktové práce je zpracování **mediálních produktů** (autorského díla). Cílem výzkumné práce je **zodpovědět výzkumnou otázku**.

Teorie/kontext

Teorie/kontext jasně ohraničuje prostor, v němž se práce pohybuje a současně odkazuje k určitému souboru již existující odborné literatury, případně i provedených výzkumů, existujících poznatků a nashromážděných empirických dat a informací. Projekt práce musí jasně definovat, s jakými zdroji literatury, s jakými koncepty a teoriemi jakých autorů budete pracovat, vůči kterým se naopak bude vymezovat. Jinými slovy – projekt musí dílo zasadit do kontextu již existujících diskusí o tématu.

Prvním krokem ke zpracování kontextu je literární a datová rešerše, studium literatury, která s tématem souvisí. Smyslem soustředěné cesty za odbornou literaturou je:

- zjistit, do jaké míry a kým je oblast práce již popsána a prozkoumána;
- zorientovat se v tématu, a to tak důkladně, jak je jen možné;
- nalézt využitelné koncepty a teorie, které budou tvořit páteř práce; nebo koncepty, díla a reflexi děl, jež tvoří kontext připravovaného mediálního produktu/projektu.

Jakékoli podcenění studia literatury a dostupných zdrojů mívá zásadní vliv na kvalitu práce, neboť odhaluje autorskou nekompetentnost a nedůslednost. Výsledkem je negativní hodnocení či přímo odmítnutí projektu i práce samotné.

V literatuře a zdrojích jsou akceptovány pouze odborné zdroje (například Wikipedie není považována za relevantní zdroj): odborné monografie, studie, statě či články v odborných časopisech, výsledky výzkumů anebo institucionální datové zdroje (u produktových prací). Citace z denního tisku či ze zpravodajských či publicistických webů se připouštějí v odůvodněných případech – záleží to na povaze a typu práce a na individuálním posouzení vedoucí/ho práce. V případě citace cizojazyčných autorů se preferuje překlad a originál textu uvedený v poznámkovém aparátu pod čarou. Výjimky konzultujte s vedoucí/m práce.

Metody

V projektu je třeba jasně formulovat, jakým způsobem budete dílo zpracovávat, jaké použijete metody. **Jednotlivé metody je nutno dohledat a specifikovat pomocí odborné literatury.**

Vlastní bakalářská práce a její základní pilíře

Z projektu bakalářské práce vychází vlastní bakalářská práce. Ta by měla na jeho základech rozvíjet/rozšiřovat, zpřesňovat a do uceleného tvaru převést to, co bylo v projektu pracovně připraveno.

V bakalářské práci byste měli prostřednictvím logicky zdůvodněného výkladu:

- zřetelně vymezit problém, který řešíte, a uvést, jakého tématu je tento problém součástí, zasadit problém do současného stavu poznání;
- vysvětlit, proč se problémem/tématem zabýváte – v čem spočívá jeho akademická i společenská relevance;
- vysvětlit, s jakým cílem a záměrem se problému/tématu věnujete;
- vysvětlit, v jakém odborném kontextu se pohybujete, jakých konceptů či teorií využíváte a proč;

- vysvětlit, jaké otázky (výzkumné, rešeršní) si kladete, jakých technik a metod pro jejich zodpovězení využíváte a proč;
- vysvětlit, k čemu jste dospěli (výzkumná zjištění anebo tvůrčí výstupy) a co z toho vyplývá;
- poučeně analyzovat, reflektovat a diskutovat svá výzkumná zjištění či tvůrčí výstupy.

Podstatnými vlastnostmi bakalářské práce jako celku jsou proporčnost (vyváženost jednotlivých částí) a soudržnost (argumentační, obsahová i textová).

Formální podoba bakalářské práce

Bakalářská práce je standardizovaný text. Některé její parametry jsou jednotné a předepsané univerzitou, fakultou a katedrou. K dispozici máte univerzitní šablonu,² která tyto parametry zohledňuje. Povinná je pouze první strana této šablony. Tělo práce by mělo být zpracováno takovým způsobem, který je graficky a typograficky kultivovaný a čtenářsky přívětivý.

Bakalářská práce má tyto povinné formální součásti:

- titulní strana;
- bibliografický záznam v češtině (případně slovenštině či jiném cizím jazyce) a angličtině;
- klíčová slova;
- abstrakt (anotace) v češtině (případně slovenštině či jiném cizím jazyce) a angličtině;
- čestné prohlášení;
- obsah;
- seznam pramenů;
- přílohy (pokud jsou).

Absence kterékoli požadované součásti závěrečné práce (výčet viz výše) vede k jednoznačnému hodnocení – nevyhovující (F).

Abstrakt (anotace) shrnuje obsah práce a základní zjištění.

Na stránce s obsahem závěrečné práce musí být uveden v případě teoretického/výzkumného díla údaj o délce celé práce (počet slov od začátku úvodu do konce závěru, bez seznamů a příloh), v případě produktové práce musí být navíc samostatně uveden údaj o rozsahu žurnalistického produktu (např. počet slov, stopáž, počet fotografií apod.).

Součástí bakalářské práce musí být klíčová slova v angličtině i češtině. Povinná jsou klíčová slova reprezentující typ práce, téma, použitý žánr a cílové médium (produktová) a metodu (výzkumná).

Text bakalářské práce musí být napsán odborným stylem bez gramatických, syntaktických a stylistických chyb.

---

² Šablona závěrečné práce a návod k ní viz https://is.muni.cz/auth/do/fss/sablona_zaverecne_prace/sablonaDP_-_MUNI_-_FSS.dotx.

Součástí práce je **seznam použitých zdrojů** (obsahuje tedy pouze ty, které jsou v práci citovány). . Preferované citační normy jsou [APA](#), [ISO 690](#) a [ISO 690-2](#). V případě nejistoty ohledně korektního užití citačních a bibliografických pravidel využijte možnosti konzultace s pracovníci a pracovníky [Ústřední knihovny FSS MU](#). Zvolenou normu je třeba důsledně dodržovat v celém dokumentu.

V případě, že text je postaven na **empirickém výzkumu**, musí studující do přílohy vložit zdrojová data, například datovou matici, přepsané nebo nahrané hloubkové rozhovory apod. Pokud autor/ka přislíbil/a respondentům zachování anonymity, pak všechna data musejí být v takové podobě, kdy nelze identifikovat respondenta, a to ani na základě kombinace údajů v datové matici / přepsaném textu.

U **produktových prací** je třeba vložit do přílohy přepis/záznam rešeršních rozhovorů se členy redakce v cílovém médiu, případně dalšími odborníky, na které se autor/ka v textu odkazuje. Žurnalistické produkty jsou do příloh vloženy v podobě 1) autorské verze (rukopis před editací) a 2) finální publikované verze (pokud byly produkty zveřejněny).

Dodatečně nelze k práci nic přikládat či dodávat.

Na úvodních stranách práce může být umístěno poděkování vedoucí/mu práce, konzultantům apod. Pokud jsou v práci použity tabulky, grafy či obrázky, doporučujeme před tělem textu uvést jejich seznam s čísly stran. Obrázky, tabulky a grafy se jednotně označují a číslicí.

Strukturu vlastního textu bakalářské práce, typy příloh a další formální parametry určují pravidla katedry.

Struktura práce a členění kapitol nejsou jednotné, lze je variovat a jsou primárně odvozeny od typu práce (produktová, přehledová stať apod.).

Všechny bakalářské práce by nicméně měly obsahovat tyto části:

- úvod;
- teoretické/kontextuální vymezení (v případě produktových prací spojené s teorií žánru);
- metodologická část (v případě produktových prací jde o metody novinářské práce a metody sběru informací o cílovém médiu);
- výzkumná/tvůrčí část (analýza a výsledky výzkumu / vlastní žurnalistické produkty);
- diskusní a analyticko-reflexivní část (interpretace a diskuse výsledků výzkumu / kritická reflexe a analýza vlastního tvůrčího postupu a produktů apod.);
- závěr.

Bakalářská práce má předepsaný rozsah od 10 tisíc do 15 tisíc slov. Do tohoto rozsahu se nepočítají poznámky pod čarou, obsah, přílohy (vč. žurnalistických produktů). Nedodržení spodní hranice je považováno za nesplnění formálních požadavků. Překročení horní hranice by mělo být odůvodněné (např. s ohledem na typ či specifickou povahu práce) a je třeba, aby ho schválil/a vedoucí práce (vedoucí by měl/a svůj souhlas ideálně zmínit i ve svém posudku). Maximálně však v rozsahu 10 %.

Odevzdání bakalářské práce

Hrubá verze bakalářské práce

Vkládáte do příslušné složky vedoucí/ho v odevzdávací kurzu ZURb1118 Seminář k bakalářské práci II a je podmínkou pro udělení zápočtu. Pokud vedoucí práce neurčí jinak, jedná se o obsahově kompletní verzi textu bakalářské práce včetně případných příloh, která do finálního odevzdání projde už jen drobnými úpravami (typicky jazykovou korekturou či typografickými změnami, případně zapracováním posledních připomínek od vedoucí/ho práce).

Finální odevzdání bakalářské práce

Bakalářskou práci lze odevzdat nejen v češtině, ale i ve slovenštině a v angličtině.

Bakalářskou práci **splňující předepsané formální náležitosti** odevzdává studující **v elektronické podobě včetně případných samostatných příloh do archivu závěrečných prací v IS MU**.

Případné nezveřejnění závěrečné práce se řídí vysokoškolským zákonem a je dočasné.

V opodstatněných případech může vedoucí práce povolit skrytí příloh citlivé povahy, které se řídí vnitřními pokyny MU, a to při zadání tématu (nejpozději však k datu odevzdání tzv. hrubé verze práce v předmětu *ZURb1118 Seminář k bakalářské práci II*).

Citační etika a plagiátorství

Plagiátorstvím je myšleno zejména vydávání cizích myšlenek za vlastní a přebírání myšlenek jiných autorů bez uvedení autorství. Studujícím doporučujeme co nejdůkladněji se seznámit s citačními normami a citační etikou, tak aby se v závěrečné práci nedopouštěli jejich porušování. Všechny odevzdané texty jsou v tomto smyslu prověřovány. **Plagiátorství patří k nejzávažnějším etickým proviněním v akademickém prostředí, popírá poslání univerzity i smysl studia. Z právního hlediska je plagiátorství krádeží cizího duševního vlastnictví.** Podvodné plnění studijních povinností nemůže být za žádných okolností na FSS [tolerováno](#).

2. Procesní pravidla pro psaní bakalářské práce (a obecněji pro SZZ)

Preambule

Tato pravidla konkretizují vyšší právní normy a předpisy MU a FSS týkající se státních závěrečných zkoušek (SZZ) a závěrečných prací a upravují proces tvorby bakalářských prací a SZZ na KMSŽ. Poskytují tak celému procesu pevný a jasný rámec, především administrativní a organizační. Pravidla platí pro SP Mediální studia a žurnalistika akreditovaný pro imatrikulační ročník 2019/2020 a následující. Pro starší imatrikulační ročníky (2018/2019 a předchozí) studující ve SP na dostudování a v původním studijním oboru platí v přiměřeném rozsahu.³

Základní legislativní/normativní rámec

Pravidla vycházejí především z následujících vyšších norem:

- [Zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách](#)
§ 45: Bakalářský studijní program
§47b: Zveřejňování závěrečných prací
§ 53: Státní zkouška
- [Studijní a zkušební řád MU](#)
Část třetí: Průběh studia, čl. 22–26
Část šestá: Společná, přechodná a závěrečná ustanovení, čl. 40
- [Směrnice FSS č. 6/2019 O státních závěrečných zkouškách pro studenty Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity](#)
- [Opatření FSS č. 7/2012 O jazyce závěrečné práce](#)
- [Katalog programů v IS MU](#)

Základní východiska

Studující mohou přistoupit k SZZ poté, co splnili programem předepsané studijní povinnosti.⁴ Studující musí na daném oboru k SZZ jako celku,⁵ tedy ke všem jejím součástem včetně obhajoby závěrečné práce (pokud ji k obhajobě předkládají), přistoupit nejpozději v semestru, který následuje bezprostředně po semestru, v němž splnili všechny své oborem předepsané studijní povinnosti definované pro jejich imatrikulační ročník.⁶

---

³ Viz poznámky pod čarou u příslušných článků.

⁴ Východiskem studijních povinností pro ten který studijní program a studijní plán najdete v [Katalogu programů](#) v Informačním systému Masarykovy univerzity (IS MU) a v [kontrolní a registrační šabloně](#) programu. Orientačně: Zisk minimálního počtu kreditů dle studijního plánu, absolvování všech povinných předmětů dle studijního plánu, absolvování TV a doložení minimální jazykové kompetence, absolvování stanoveného počtu předmětů v AJ dle studijního plánu, odevzdání bakalářské práce.

⁵ Platí pro první, řádný pokus SZZ. Studující, kteří některou část SZZ opakují, se přihlašují už jen k opakované části, přičemž opakují všechny neúspěšné části najednou.

⁶ Viz SZŘ MU a Směrnice FSS č. 6/2019.

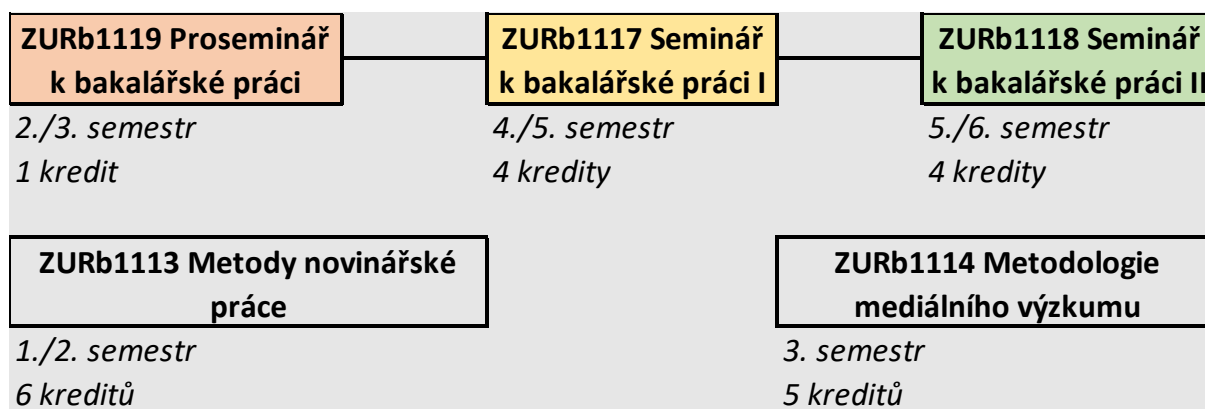
Při dodržení doporučeného studijního plánu a bezproblémovém průchodu studiem by měli studující k SZZ přistoupit v posledním semestru standardní doby studia.⁷

V případě, že studující neuspějí v některé z částí SZZ nebo při obhajobě závěrečné práce (hodnocení F – nevyhovující, případně pomlčka – nedostavil/a se), musí opravný pokus absolvovat v nejbližším možné dalším termínu SZZ, obvykle v bezprostředně následujícím semestru.⁸

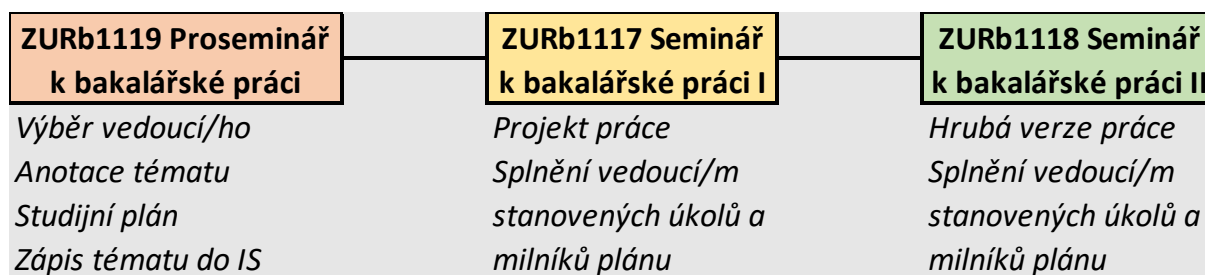
Tvorba bakalářské práce⁹

Studující, kteří na katedře zpracovávají a předkládají k obhajobě bakalářskou práci, musí absolvovat systém na sebe navazujících seminářů.¹⁰ Semináře nelze zapisovat současně, jejich absolvování je postupné, zápis do navazujících seminářů je vždy podmíněn prerekvizitou. Jednotlivé semináře nemusí na sebe bezprostředně časově navazovat.

Strukturu celého balíku předmětů navázaných na tvorbu bakalářské práce představuje následující schéma:¹¹

Návaznost jednotlivých předmětů přímo určených k tvorbě bakalářské práce představuje následující schéma:¹²

⁷ Standardní doba studia je pro bakalářský SP definována počtem 6 semestrů.

⁸ Viz SZŘ MU a čl. 6, odst. 6 Směrnice FSS č. 6/2019.

⁹ Platí pro studující v jednooborovém nebo hlavním studijním plánu, případně v původním studijním oboru, kteří na katedře zpracovávají a předkládají k obhajobě závěrečnou práci.

¹⁰ Ve studijním plánu je sice zápis Semináře I doporučen v podzimním semestru, ale lze si ho samozřejmě zapisovat i v jarním semestru. Záleží vždy na individuální studijní strategii každého studujícího.

¹¹ Kurzívou je ve schématu uvedena kreditová hodnota předmětu a doporučený semestr zápisu.

¹² Kurzívou jsou uvedeny cíle předmětu, jejichž naplnění je podmínkou nutnou pro udělení zápočtu.

Jednotlivé semináře jsou založeny na individuálních konzultacích studujících s vedoucími¹³ práce a na vlastní samostatné práci. Semináře proto nejsou uváděny v rozvrhu a jsou organizovány individuálně na základě dohody studujících s vedoucími práce. Výjimkou je Proseminář (viz níže). Změna vedoucí/ho práce je v průběhu její tvorby v odůvodněných případech¹⁴ možná. Studující o změnu žádá garanta/ku SP, případně vedoucí/ho katedry.

ZURb1119 Proseminář k bakalářské práci

Proseminář je organizován formou společných seminářů v druhé polovině semestru, navazují na ně posléze individuální konzultace studujících a vedoucí/ho práce, jejichž cílem je volba tématu. Prerekvizitou k zápisu Prosemináře je absolvování povinných předmětů *ZURb1101 Žurnalistika* a *ZURb1108 Audiovizuální žurnalistika*.

Ve studijním plánu je sice zápis prosemináře doporučen ve 3. semestru studia, ale lze si ho zapisovat i ve 4. semestru. Záleží vždy na individuální studijní strategii a rozvaze každého studujícího.

Zápočet za *Proseminář k bakalářské práci* získá studující za:

- výběr vedoucí/ho práce;
- vytvoření studijního plánu;
- zpracování anotace tématu.

Podmínkou nutnou k udělení zápočtu je splnění všech tří bodů.

Zápočet za proseminář lze zapsat jen v případě, že má studující zapsáno v IS MU předběžné zadání tématu práce a je k němu přihlášen/a.

Téma a typ bakalářské práce si volíte sami, případně vybíráte z nabídky zveřejněné jednotlivými vedoucími.¹⁵ Téma a typ lze volit pouze s ohledem na absolvované předměty a znalost metod práce.¹⁶

Vedoucí/ho bakalářské práce si volí studující ze seznamu zveřejněného na [webu](#) katedry. Lze si vybírat také vedoucí v seznamu neuvedené, v tom případě musí studující o schválení externí/ho vedoucí/ho požádat garanta/ku SP. Externí vedoucí musí mít vždy konzultanta/ku z řad akademických pracovníků katedry.

Formulář žádosti o externí/ho školitele/ku je ke stažení na webu katedry. Studující postupuje následovně: Vyplní formulář, požádá externí/ho vedoucí/ho, aby do formulář doplnil/a svoje vyjádření, pak takto vyplněný formulář pošle k vyjádření garantce/ovi SP. Schválenou žádost garant/ka vloží do odevzdávací příslušné/ho vedoucí/ho v prosemináři, následně o tom informuje e-mailem vedoucí/ho, konzultanta/ku a diplomanta/ku. Zamítnutí žádosti oznamuje garant/ka e-mailem žadateli/ce a navržené/mu vedoucí/mu.

---

¹³ Ekvivalentně se používá také označení školitel/ka.

¹⁴ Viz zejména čl. 3, odst. 4 směrnice FSS č. 6/2019.

¹⁵ Více k volbě tématu viz část Obecná pravidla.

¹⁶ Například pro výzkumně zaměřenou bakalářskou práci musíte mít absolvován vhodný metodologický předmět. Nutnost/vhodnost předmětů je na zvážení vedoucí/ho práce.

Vedoucí/ho si studující vybírá průběžně v období výuky v semestru a ve zkouškovém období, nejpozději do termínu stanoveného katedrou v [termináři](#).

Studující na základě konzultací s vybranou/ým vedoucí/m připravuje anotaci tématu. Anotace je vedoucí/m schválený draft tématu bakalářské práce. Součástí anotace je i studijní plán. Je to soupis předmětů doporučených či požadovaných vedoucí/m a potřebných k získání odborných kompetencí, kterými má pro zvládnutí práce studující disponovat, doplněný časovým rozvrhem jejich získání/naplnění. Finální verzi anotace zpracovanou na základě konzultací s vedoucí/m vkládá studující do příslušné odevzdávací předmětu v IS MU.

Anotace je po schválení vedoucí/m podkladem k zápisu předběžného zadání tématu bakalářské práce do [Rozpisu témat](#) v IS MU. Souběžně se zápisem tématu získává studující zápočet, který je tak zápisem podmíněn.

ZURb1117 Seminář k bakalářské práci I

Prerekvizitou k zápisu Semináře I je absolvování povinného předmětu *ZURb1119 Proseminář k bakalářské práci*. Zápis semináře nemusí bezprostředně časově navazovat na absolvování prosemináře.

Zápočet za *Seminář k bakalářské práci I* získá studující za:

- splnění úkolů definovaných vedoucí/m a studijním plánem;
- zpracování literární rešerše;
- vytvoření kvalitního projektu, z něhož v následujícím druhém semináři vznikne závěrečná práce.

Konkrétní podmínky pro udělení zápočtu stanovuje vedoucí práce ve svém zadání a ve studijním plánu individuálně v závislosti na povaze a rozsahu zvoleného tématu práce.

Odevzdání projektu je podmínkou nutnou, nikoli však postačující k udělení zápočtu.

Projekt bakalářské práce je založen na literární rešerši dostupných pramenů souvisejících s řešeným problémem. Rešerše vede k popisu řešeného problému a návrhu na jeho řešení, což tvoří základ projektu (více viz Obecná pravidla).

Projekt zpracovaný na základě konzultací s vedoucí/m vkládá studující do příslušné odevzdávací předmětu v IS, nejpozději do termínu stanoveného katedrou v [termináři](#).

Projekt vedoucí buď schválí a udělí zápočet nebo ho nechá dopracovat a zápočet udělí posléze.

Pokud studující zápočet nezíská, musí seminář opakovat. Zápočet je podmíněn upřesněním předběžného, příp. zápisem definitivního zadání tématu práce v [Rozpisu témat](#) v IS MU na základě schváleného projektu. Součástí upřesněného zadání může být stanovení úkolů, podmínek a termínů pro následující Seminář II.

ZURb1118 Seminář k bakalářské práci II

Náplní a cílem semináře je zpracování a odevzdání bakalářské práce v intencích jejího zadání.

Prerekvizitou k zápisu Semináře II je absolvování povinného předmětu *ZURb1117 Seminář k bakalářské práci I*. Zápis semináře nemusí bezprostředně časově navazovat na absolvování

prosemináře. Seminář si studující zapisuje nejpozději v semestru, kdy plánuje splnění všech předepsaných studijních povinností (viz výše).

Zápočet za *Seminář k bakalářské práci II* získá studující za:

- odevzdání pracovní („hrubé“) verze závěrečné práce do příslušné složky odevzdávacího předmětu v IS MU v termínu stanoveném v [termináři](#) KMSŽ pro daný semestr;
- splnění úkolů a požadavků definovaných vedoucí/m v zadání závěrečné práce v IS MU a studijním plánem.

Vložení pracovního rukopisu práce do odevzdávacího předmětu je podmínkou nutnou, nikoli však postačující pro udělení zápočtu.

Vedoucí musí nejpozději v termínu odevzdání hrubé verze práce zapsat v IS MU v [Rozpisu témat](#) definitivní oficiální zadání bakalářské práce. Zadání musí obsahovat konečný název závěrečné práce v českém a anglickém jazyce.

Hodnocení semináře zadává vedoucí do IS MU nejpozději v termínu stanoveném v [termináři](#) katedry.

Ve stejném termínu odevzdává vedoucí asistentce katedry seznam prací, u nichž budou skryty citlivé přílohy.

Státní závěrečná zkouška (SZZ) a obhajoba

Průběh SZZ, obhajob závěrečných prací a diplomových seminářů na KMSŽ se řídí Směrnicí FSS č. 6/2019, dále pak těmito pravidly a [terminářem](#), který katedra vypisuje vždy aktuálně na začátku příslušného semestru a zveřejňuje na svém webu.

Studující se musí v semestru, ve kterém přistupují k SZZ, prostřednictvím IS MU v termínu stanoveném v [termináři](#) přihlásit k těm částem SZZ, které hodlají nebo musí v daném semestru absolvovat.¹⁷ K SZZ lze přistoupit až po splnění všech předepsaných studijních povinností (viz výše). Přihlášku k SZZ lze zrušit, a to nejpozději do termínu stanoveného v [termináři](#) pro odevzdání závěrečných prací do archivu v IS MU. Studující, který se odhláší, musí o tom e-mailem neprodleně informovat asistentku katedry. O odhlášení po stanoveném termínu lze požádat jen prostřednictvím písemné žádosti zaslané mailem garantce/ovi studijního programu. Neodhlášení a následná absence u SZZ bez důvodu a řádné omluvy¹⁸ znamená propadnutí termínu a hodnocení F – nevyhovující.

Studující přihlášení k SZZ, kteří na katedře vypracovávají a obhajují bakalářskou práci, musí v termínu stanoveném v [termináři](#) katedry pro daný semestr odevzdat do IS MU¹⁹ její definitivní verzi v požadovaném formátu a standardu.²⁰ Základní rámec pravidel pro odevzdávání závěrečných prací definuje SZŘ MU v čl. 38 Zveřejňování, kontrola a archivace závěrečných prací.

---

¹⁷ Toto ustanovení platí pro všechny studující bez rozdílu, tedy pro ty přihlašující se poprvé i pro ty přihlašující se k opravnému pokusu. Studující, kteří některou část SZZ opakují, se nadále přihlašují už jen k opakované části. Studující se řídí pokyny uvedenými v přihlašovacím balíku. Přihlašují se i studující s přerušným (neaktivním) studiem.

¹⁸ Definuje SZŘ MU a čl. 6, odst. 7 Směrnice FSS č. 6/2019.

¹⁹ Za odevzdání závěrečné práce do archivu v IS MU se považuje okamžik, kdy se v příslušné aplikaci zobrazí zelený text ARCHIV JE NAPLNĚN.

²⁰ Odevzdávací formát, strukturu a veškeré další obsahové a formální náležitosti práce definují předpisy MU a pravidla katedry pro bakalářské práce obecně i pro jednotlivé jejich typy.

Všichni studující přihlášení k SZZ pak ve státnicovém období daného semestru absolvují SZZ předepsané pro jejich studijní program, respektive studijní plán nebo studijní obor.²¹

SZZ²² na KMSŽ se ve všech studijních programech skládají z písemné části a ústní obhajoby závěrečné práce,²³ pokud ji studující na katedře zpracovávají a předkládají k obhajobě.

Písemné SZZ se skládají z těchto částí:

- souhrnná SZZ z teorie masové komunikace (TMK);^{24,25}
- praktická SZZ ze žurnalistiky.²⁶

Seznam studijních okruhů definujících obsah příslušných písemných SZZ a studijní literatury, případně další požadavky a informace potřebné k absolvování SZZ zveřejňuje katedra na svém [webu](#).

Obhajoba bakalářské práce je samostatnou SZZ. Je ústní, koná se před komisí a má předem danou strukturu.²⁷ Další informace potřebné k absolvování obhajoby zveřejňuje katedra na svém [webu](#). Studující dostanou v termínu stanoveném v [termináři](#) katedry pro daný semestr²⁸ posudky své závěrečné práce, sloužící jako podklad k její obhajobě.²⁹

Výsledky a hodnocení (známky) každé části SZZ jsou veřejně vyhlášeny v den jejich konání v případě ústní zkoušky či obhajoby, v případě písemné zkoušky do 3 pracovních dnů.³⁰

---

²¹ Harmonogram (tedy místo a čas konání jednotlivých částí SZZ včetně jmenných seznamů) a složení zkušebních komisí jsou uveřejněny v IS MU minimálně 14 dní před zahájením období SZZ v daném semestru.

²² Každá část SZZ má svůj vlastní předmět ZURsxxx, do kterého v daném semestru zapisuje studující přihlášené k SZZ studijní oddělení, jakmile ověří splnění jejich studijních povinností.

²³ Předměty ZURs100 *Obhajoba bakalářské práce* (jednooborové kombinované bakalářské studium – SP na dostudování) a ZURs200 *Obhajoba bakalářské práce* (prezenční bakalářské studium).

²⁴ Předměty ZURs101 *Teorie masové komunikace* (jednooborové kombinované studium) a ZURs201 *Teorie masové komunikace* (prezenční studium).

²⁵ V případě distanční, online formy SZZ je tato zkouška ústní.

²⁶ Předměty ZURs102 *Praktická zkouška ze žurnalistiky* (jednooborové kombinované studium) a ZURs202 *Praktická zkouška ze žurnalistiky (ZUR)* (prezenční studium).

²⁷ Prezentace bakalářské práce diplomantem/kou, čtení posudků, reakce diplomanta/ky na posudky, diskuse.

²⁸ Termín se odvozuje od data konání obhajoby, jeho stanovení definuje SZŘ MU.

²⁹ Posudky vypracovává vedoucí práce a přidělený oponent a jsou vždy k dispozici v elektronické podobě v archivu závěrečné práce v IS MU.

³⁰ Místo a čas vyhlášení je buď v termináři nebo studující obdrží tuto informaci před konáním SZZ e-mailem.

3. Specifická pravidla pro jednotlivé typy bakalářské práce

a. Produktová

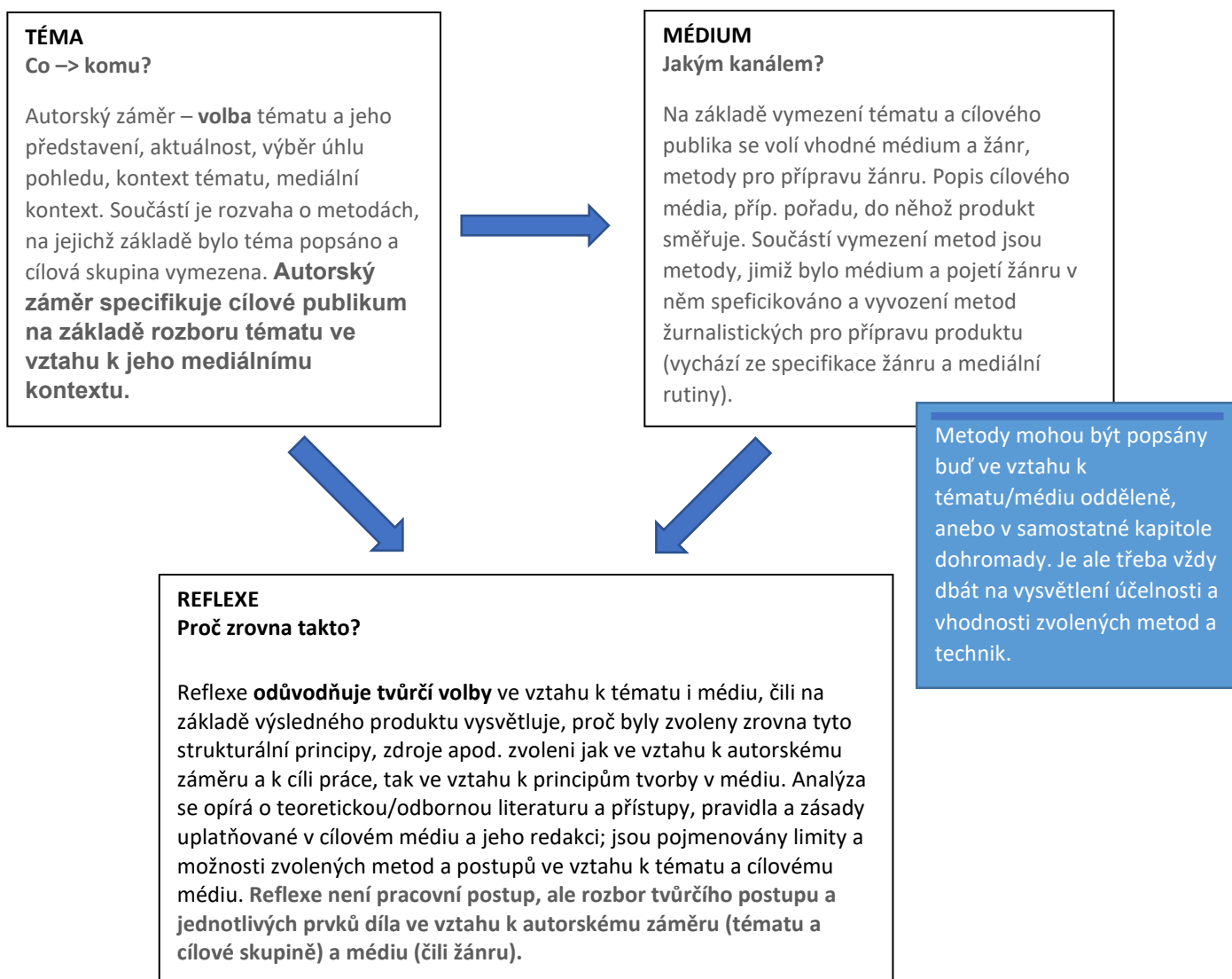
Bakalářská práce je produktová, čili směřuje ke ztvárnění aktuálního tématu pro určitou cílovou skupinu v konkrétním médiu a v určitém čase.

Bakalářská produktová práce ukazuje schopnost studujících samostatně zvolit téma, úhel pohledu, cílovou skupinu, k tomu přílehlý žánr a médium a metody práce, stejně jako schopnost vyargumentovat volbu stylistických prostředků ve vztahu k autorskému záměru a médiu/žánru. Produkt by měl být žurnalistický, výjimečně může mít i jinou povahu.

Metodami rozumíme jak a) metody sloužící k empirickému získání dat pro popsání tématu, cílové skupiny, a žánru v cílovém médiu (potom vycházejí z metod běžných ve společenských a humanitních vědách); b) tak i metody a techniky práce – tvorby (jež je třeba popsat na základě literatury i poznání zvyklostí v médiu, čili s využitím metod a)).

Žánr je popsán synteticky jak na základě teorie, tak zvyklostí v daném médiu. Není-li žánr v daném médiu běžný, je třeba prokázat, že je jeho aplikace do média vhodná a jak (např. na základě toho, jak se žánr uplatňuje v jiných médiích podobného typu).

Tvorba produktové práce by měla pokud možno být [v souladu také s povinnou praxí](#), kterou si studující volí (ZURb1111 Cvičné médium a ZURb1112 Odborná praxe).

b. Výzkumná

Výzkumná závěrečná práce představuje ucelený příběh. Začíná vymezením a obhájením vlastního výzkumného problému, pokračuje teoretickou částí, kde si připravíte půdu pro vymezení výzkumných otázek, a metodologickou částí, kde popíšete, jak jste se dobrali či doberete k odpovědím. Následuje výzkumná část, kde vyprávíte o výzkumných zjištěních, a také část diskusní, kde tato zjištění „vrátíte“ zpátky k teorii a existujícím výzkumům: poukážete na podobnosti a odlišnosti vlastních zjištění s existujícím věděním, interpretujete svá zjištění, vyzdvihnete teoreticky nejvýznamnější poznatky. V závěru celý příběh shrnujete a uzavíráte.

Existuje množství výzkumných prací: diskurzivní analýza, historicky orientovaná výzkumná práce, kvantitativní výzkum založený například na dotazníkovém šetření nebo obsahové analýze, kvalitativní výzkum založený například na výzkumných rozhovorech nebo etnografických metodách. Výzkumné metody, a tedy i typy prací, lze kombinovat, znamená to ovšem strávit s prací víc času.

Výzkumná práce se skládá minimálně z těchto základních částí:

1. **Úvod** – v úvodu představíte svůj výzkum, formulujete výzkumný problém a cíl výzkumu, přesvědčivě obhájíte jeho akademickou a společenskou relevanci, stručně nastíníte strukturu práce.

2. **Teoretická část** – vychází z literární rešerše a práci konceptuálně uchopuje, teoreticky ukotvuje, vymezuje její kontext. Teoretickou část byste měli postavit nejen na základě velkých teorií a teorií středního dosahu, ale také na základě rešerše existujícího, ideálně nedávného domácího i zahraničního empirického výzkumu zvoleného problému a/nebo problémů souvisejících. Z teoretické části by měly jasně vyplývat „mezery“ v existujícím výzkumu, které se budete snažit svým vlastním výzkumem zaplnit. Protože literární rešerše a práce s teorií představuje přípravu na vlastní výzkum, je třeba s ní podle toho zacházet: netvořit generické „výpisky“ z literatury, ale kriticky a z pozice vlastního výzkumného problému uchopený soubor analyticky skutečně užitečných teorií, konceptů a existujících výzkumů. U každé exponované teorie nebo konceptu by mělo být explicitně popsáno, proč je pro zkoumané téma důležité a jak s ním souvisí, a co z toho vyplývá pro samotný výzkum. Zásadním prvkem teoretické části je tak argumentace – vysvětlování toho, jak a proč spolu zkoumané jevy souvisejí. Teoretická orientace by měla korespondovat s použitou metodologií. V závislosti na typu práce a po souhlasu vedoucí/ho může být formulace výzkumných otázek a případných hypotéz součástí Teoretické nebo Metodologické části práce.

→ Diskurzivněanalytické práce by měly obsahovat také část **kontextovou**: zatímco část teoretická obsahuje mediální teorie a rešerši existujících výzkumů, část kontextová zahrnuje informace o fenoménu, jehož mediální reprezentaci analyzujete.

→ Historicky orientované práce obsahují kromě teoretické části také tzv. **historický nástin**, tedy kapitolu věnovanou úvodnímu historickému vhledu do dané problematiky. Historický nástin představuje samostatnou kapitolu, vloženou mezi teoretickou stať a metodologickou část.

3. Metodologická část – obsahuje metodologické vymezení a popis použitých výzkumných technik a metod. V závislosti na typu práce a po souhlasu vedoucí/ho může být formulace výzkumných otázek a případných hypotéz součástí Teoretické nebo Metodologické části práce. Metody volte tak, aby umožnily zodpovězení formulovaných výzkumných otázek. Metodologická část obsahuje také popis výběru vzorku a jeho charakteristiky a všechny relevantní informace o procesu sběru dat (mód sběru, délka interview/dotazníku, anonymizace dat apod.).

→ Metodologická část **kvantitativních** výzkumných prací obsahuje operacionalizaci konstruktů, tj. uvedení způsobů, jak je daný konstrukt (proměnná) měřena (stanovení indikátorů). Do přílohy práce založené na survey je třeba zahrnout dotazník, do obsahové analýzy definici kódovací (analytické) jednotky a kódovací knihu a kódovací arch.

→ Metodologická část **kvalitativních** výzkumných prací založených na polostrukturovaném či hloubkovém rozhovoru obsahuje interview guide. Lze jej vložit buď do těla textu, anebo do přílohy. Podobně také kvalitativní interpretativní práce založené na analýze textových dat obsahují relevantní podklady pro analýzu.

Jakákoliv výzkumná práce založená na interakci Vás jako zkoumající/ho **s lidskými bytostmi** obsahuje identifikaci možných etických úskalí a sebereflexi.

4. Výzkumná část – věnuje se vlastnímu provedení výzkumu, představuje výzkumná zjištění, zevrubně odpovídá na výzkumné otázky. Text výzkumné části nemá být prostým převyprávěním

tabulek, grafů nebo úryvků textů či rozhovorů; v této části fungujete spíše jako poučený průvodce/průvodkyně čtenáře, upozorňujete na hlavní zjištění. Ve výzkumné části není nezbytně nutné dodržovat strukturu výzkumných otázek; výzkumnou část lze strukturovat i například podle významnosti jednotlivých zjištění nebo podle blízkosti jednotlivých analytických kategorií/témat. Důležité je, aby byla výzkumná část strukturována logicky a fungovala jako ucelená kapitola příběhu.

5. Diskusní a analyticko-reflexivní část – interpretace a diskuse výsledků výzkumu, reflexe limitů vlastního postupu. Zde se vracíte k vlastním výzkumným zjištěním a selektivně je srovnáváte s existujícími výzkumy, teoretickou literaturou apod., vysvětľujete zjištěné podobnosti a odlišnosti a navrhuje také další možné směry zkoumání. Diskuze nemá být pouze popisná, nelze ji stavět jen na sumarizaci zjištění, je potřeba je opravdu vysvětľovat.

6. Závěr – shrnuje odpovědi na výzkumné otázky, stručně rekapituluje celou práci a sumarizuje její přínos k poznání.

c. Systematická přehledová stať

Text, který systematickým způsobem mapuje, shrnuje a hodnotí výzkum ve zvolené oblasti. Systematická přehledová stať si klade výzkumné otázky a odpovídá na tyto otázky na základě kritické analýzy relevantní odborné literatury. Analýza se opírá o strukturovaný, standardizovaný metodologický postup aplikovaný na zdůvodněně zvolený vyčerpávající soubor prací na dané téma (tj. vyčerpávající po zohlednění kritérií pro výběr studií: téma, zvolené časové období, databáze apod.). Součástí postupu jsou také vyhodnocení kvality zařazených studií a jejich narativní, tabulační nebo statistická syntéza. Záběr práce by měl být stanoven po dohodě se školitelem tak, aby umožňoval samostatné vypracování v průběhu semináře I a semináře II. Orientační počet zařazených studií je 10 až 30. Konkrétní počet by se měl odvíjet od výzkumné otázky a kritérií stanovených pro zařazení studií.

Možné cíle systematické přehledové statě

- Integrovaní dostupných poznatků;
- Zobecnění výsledků vícera studií;
- Vyhodnocení existujících metodologických postupů nebo kvality výsledků dostupných studií;
- Kritická analýza stavu bádání;
- Identifikace a vyhodnocení klíčových teorií a konceptů;
- Statistická sumarizace výsledků několika studií (meta-analýza).

Komu je tento typ bakalářské práce doporučen?

Tento typ bakalářské práce se doporučuje zejména studentkám a studentům, kteří:

- plánují věnovat se profesně analytické činnosti (ve výzkumné organizaci, soukromé společnosti, NGO, státní správa);
- plánují pokračovat v magisterském programu, především na specializaci Mediální výzkum a analytika.

Návrh žánrových náležitostí

1. Systematická přehledová stať vychází ze stanovené oborově relevantní výzkumné otázky, případně výzkumných otázek. Výzkumné otázky mohou být empirické nebo mohou mířit na vybrané metodologické aspekty, např. způsoby operacionalizace, používané měřicí nástroje či techniky konstrukce výzkumného souboru; nebo teoretické aspekty, např. konceptualizace a teorie, výzkumu v dané oblasti. Přehled může být zaměřen na výsledky řady výzkumů, metodologické přístupy, teorie a koncepty nebo jejich kombinaci.

Příkladové empirické otázky

Byla prokázána systematická mediální předpojatost ve smyslu politického stranění (angl. *partisan media bias*) v mediálním pokrytí prezidentských kampaní ve Spojených státech?

Jaká zjištění plynou z výzkumů zabývajících se hodnotovými postoji evropských novinářů?

Jaká hlavní zjištění plynou ze syntézy výsledků výzkumů, které se zabývaly vztahem mezi komunikací zprostředkovanou počítači (CMC) a duševním zdravím?

Jaká hlavní zjištění plynou z výzkumů zaměřených na mediální reprezentaci migraci a různých skupin migrantů v evropských médiích?

Jaká jsou hlavní zjištění studií, která zkoumají vliv používání mobilních telefonů na délku a kvalitu spánku adolescentů?

Jak dostupné výzkumy reflektují vztah mezi používáním tzv. sociálních médií a politickou participací?

Příkladové neempirické otázky

Jakým způsobem jsou počítačem zprostředkovaná komunikace (CMC) a její dimenze operacionalizovány ve studiích zkoumajících vztah mezi tímto typem komunikace a duševním zdravím?

Jakým způsobem je v mediálně-vědném výzkumu zaměřeném na dodržování zpravodajské objektivitě konceptualizovaná a operacionalizovaná mediální vyváženost?

Jaké měřicí nástroje vystavení mediálním sdělení (angl. media exposure) používá výzkum mediálních účinků?

2. Odpověď na výzkumnou otázku či otázky je vypracovaná na základě vyhledání, identifikace, seznámení se, kritického vyhodnocení a syntézy relevantní odborné literatury na dané téma.

3. Pro získání odpovědí na výzkumné otázky autorky a autoři používají systematický a strukturovaný metodologický postup. Seznam doporučených metodologických příruček viz níže.

4. Doporučená struktura práce je podobná jako v empirické práci: úvod, teoretická kapitola, metody, výsledky, diskuze, závěr.

5. Obsahová naplň jednotlivých částí je podrobně prezentovaná v tabulce níže.

ČÁST PRÁCE	POVINNÝ OBSAH	POZNÁMKA
NÁZEV		
Název práce	V názvu práce uveďte, o jaký typ přehledu se jedná (např. systematický přehled)	
ABSTRAKT		
Abstrakt	Strukturované shrnutí zahrnující: odůvodnění, cíle práce, specifikace řešovaných zdrojů, typ a počet zahrnutých studií, hlavní zjištění a závěry.	100–150 slov
ÚVOD		
Odůvodnění	Odůvodnění tématu studie v kontextu dosavadního stavu poznání.	
Cíle	Formulace cílů, jejich zdůvodnění, formulace výzkumné otázky.	
Teorie	Vymezení konceptů a základních teorií relevantních pro řešenou problematiku.	Konkrétní struktura této kapitoly závisí na řešeném výzkumném problému.

METODY		
Kritéria pro zařazení studií do přehledu	Uveďte kritéria pro zařazení studií do přehledu: ve vztahu k studiím samotným (např. experimenty, kvantitativní studie) a textům, které o nich podávají zprávu (jazyk a typ publikace, rok vydání apod.). Použitá kritéria odůvodněte.	
Rešeršované zdroje	Uveďte, které konkrétní zdroje (databáze) byly rešeršovány, uveďte časové údaje o posledním vyhledávání.	
Vyhledávání	Uveďte parametry vyhledávání způsobem, který umožní replikaci postupu (vyhledávací výraz, případné ohraničení hledání apod.).	
Výběr studií	Popište proces výběru studií do přehledu.	
Sběr dat	Popište postup získávání dat ze studií zařazených do přehledu.	
Data	Uveďte seznam sledovaných proměnných, které jsou relevantní pro zodpovězení výzkumné otázky a tyto proměnné definujte (např. použité měřicí nástroje, parametry výzkumného souboru). Popište všechny předpoklady a provedená zjednodušení, které vedly k získání těchto údajů.	
Vyhodnocení kvality výsledků jednotlivých zařazených studií	Pokud bude součástí, popište postup hodnocení kvality.	Rozhodnutí o zahrnutí této položky po dohodě s vedoucím práce.
Syntéza výsledků	Popište použitý postup pro vytvoření syntézy.	Rozhodnutí o zahrnutí této položky po dohodě s vedoucím práce
Dodatečné analýzy	Popište další analytické postupy, pokud byly použity.	
VÝSLEDKY		
Výběr studií	Uveďte: a) počet relevantních výsledků vyhledávání; b) počet studií, které byly posouzeny z hlediska způsobilosti; c) počet studií vyřazovaných v jednotlivých krocích; d) počet studií zahrnutých do přehledu. Uveďte důvody pro vyřazení studií v jednotlivých krocích. Znázorněte tento proces graficky pomocí diagramu.	Diagram zobrazující proces výběru studií (tzv. <i>flow diagram</i>).
Vlastnosti studií	Pro každou studii uveďte sledované charakteristiky, včetně bibliografického odkazu. Doporučuje se použít tabulky.	

Vyhodnocení kvality výsledků zařazených studií	Pokud bude součástí postupu, reflektuje kvalitu jednotlivých studií nebo zvolených aspektů.	
Výsledky jednotlivých studií	Pokud je součástí přehledu, v návaznosti na výzkumné otázky prezentujte výsledky jednotlivých studií.	
Syntéza výsledků	Přehledová stať musí obsahovat syntézu studií nebo jejich výsledků (např. narativní, tabulace, statistickou).	Rozhodnutí o konkrétním zaměření a podobě syntézy po dohodě s vedoucím práce.
Dodatečné analýzy	Pokud byly provedeny, uveďte výsledky dalších analýz.	
DISKUZE		
Diskuze	Interpretujte výsledky v kontextu jiných výzkumů, teorií a literatury a implikací pro budoucí výzkum.	
Reflexe limitů	Diskutujte limity na úrovni studie a jednotlivých výsledků (např. riziko zkreslení) a na úrovni přehledu (např. nebyla získána všechna data, zkreslení při reportování).	
Reflexe přínosu	Reflexe přínosu přehledu pro vývoj oboru a pro ostatní badatele.	viz Mareš (2013: 437)

Co není přehledová studie

- Původní výzkumná studie;
- Text, který jen popisuje zaměření či obsah několik výzkumů na dané téma;
- Soubor recenzí publikací na dané téma;
- Soubor nestrukturovaných komentářů k publikacím;
- Polemický text zaměřený na slabiny badatelské školy či výzkumné směru;
- Text, který má formu po sobě následující a od sebe oddělené popisů studií na dané téma (bez zdůvodnění výběru, struktury, porovnání či souhrnného hodnocení).

Literatura k problematice přehledových statí

Booth, A., Papaioannou, D., Sutton, A. (2016). *Systematic approaches to a successful literature review* (Second edition.). Los Angeles: Sage.

Galvan, J. L., Galvan, M. C. (2004). *Writing literature reviews : a guide for students of the social and behavioral sciences*. Glendale, CA: Pycszak Pub.

Mareš, J. (2013). Přehledové studie: jejich typologie, funkce a způsob vytváření. *Pedagogické orientace*, 23(4), 427–457.

Petticrew, M., Roberts, H. (2006). *Systematic reviews in the social sciences: A practical guide*. Malden, MA ; Oxford: Blackwell Pub.

4. Kritéria hodnocení bakalářské práce

a. Produktová

Kritéria hodnocení produktové/tvůrčí bakalářské práce

Obecně: žurnalistický produkt pro konkrétní cílové médium je hlavním cílem a nezbytnou součástí práce. Práce je hodnocena jako celek, produktová a odborná část jsou rovnocenné.

Naplnění cíle a autorského záměru: jasně vymezeného v textu práce; ve vztahu k cílovému publiku, médiu a žánru.

Téma: ve vztahu k cílovému publiku a médiu (ať už lokálnímu, nebo celostátnímu) vhodně zvolené, časově ukotvené, relevantní a přínosné.

Jasně představený, dosažitelný a přínosný autorský záměr, který se promítá do žurnalistických produktů; hodnotí se také přístup k tématu a originalita (novost, volba perspektivy apod.).

Zasazení do kontextu: koncentrované a propojené uchopení zvoleného tématu a vymezení jeho klíčových aspektů za pomoci relevantní odborné literatury a dalších zdrojů; téma je zarámováno/usazeno v širším kontextu/souvislostech, přičemž hlavní akcent je položen na aktuální/řešený problém.

Ukotvení v teorii: zdůvodněná cesta k výběru autorského přístupu a konkrétního žánru/formátu a jeho definice opírající se o teoretickou/odbornou literaturu (případně redakční zásady/vymezení); jsou pojmenovány limity a možnosti zvoleného přístupu a žánru/formátu ve vztahu k tématu a cílovému médiu.

Metody: zdůvodněná cesta k výběru novinářských metod a metod sběru informací o cílovém médiu opírající se o teoretickou/odbornou literaturu a přístupy, pravidla a zásady uplatňované v cílovém médiu a jeho redakci; jsou definovány metody, pojmenovány limity a možnosti zvolených metod a postupů ve vztahu k tématu a cílovému médiu.

Zohlednění **etického a právního rozměru** novinářské práce, případně dalších specifík novinářské práce (stereotypizace, stigmatizace...).

Cílové médium: účelná a na základě vhodně zvolených metod sběru informací vytvořená charakteristika média (pozice média na mediální mapě, profilace a editoriaální politika, cílové publikum) a zejména jeho přístup k danému tématu a žánru.

Kritická reflexe: funkční analýza a reflexe postupů, které vedly k naplnění cíle práce; reflexe samotného naplnění cíle a autorského záměru, žánru a tématu. Reflexe metod a postupů použitých při přípravě, tvorbě i zpracování produktů. Nutné je reflexi provázat s odbornou literaturou a zjištěními z cílového média. Cenné je procesuální hledisko – reflexe limitů, jejich průběžné uvědomování si a z toho vycházející snaha je překonávat.

Žurnalistické produkty: kvalitně připravené na základě informací získaných jak z literatury, tak z redakce cílového média. Respektující zvolený přístup a žánr/formát, tematické aspekty představené v kontextuální části se do nich vhodně promítají. Potenciálně publikovatelné v cílovém médiu. Počet a rozsah jednotlivých produktů je přiměřený zvolenému žánru/formátu, tématu a cílovému médiu, a to na základě rozhodnutí vedoucí/ho práce.

Autorský novinářský vklad: když je znát, že vytvoření bakalářské práce, především žurnalistických produktů, stálo nemalé novinářské úsilí; hodnotí se vhodnost, náročnost (časová, technická, organizační, ekonomická apod.) a originalita (novost, netradiční způsob zpracování apod.) zpracování.

Soudržnost/koherence textu: a) logická, argumentační (jasné a vzájemně propojené zdůvodňování cíle a záměru, volby žánru, metod, média), b) kompoziční, c) textová.

Proporčnost (jednotlivých částí) textu.

Jazyková stránka: odpovídající stylové prostředky, formulační suverenita, pravopis.

Formální stránka: citační, typografická, předepsané formální náležitosti, např. rozsah apod.

b. Výzkumná

Ve **výzkumné bakalářské práci** prokazujete především schopnost samostatně řešit dílčí problémy, kriticky pracovat s prameny a odbornou literaturou, komplexně nahlížet na zvolenou tematiku, používat zvolené metody, interpretovat data, prezentovat výsledky vlastního studia a z nich vyplývající vlastní argumenty na náležité jazykové úrovni.

Kritéria hodnocení:

Relevantní téma: Zvolené téma i výzkumný problém by měly být akademicky a společensky relevantní, v ideálním případě též aktuální a významné. Tuto relevanci je nutné explicitně popsat; např. v případě akademické relevance je třeba pracovat s odbornou literaturou, jasně identifikovat existující mezery v poznání a sdělit, jak je pomůže navrhovaný výzkum zacetit.

Teoretická robustnost: Teoretická, kontextuální a historická část, ale také diskuse, by měly být založeny na kritické práci s výstupy důkladné teoretické rešerše. Rešerše se zaměřuje na teoretické i empirické studie a pracuje s primárními zdroji (ne se slovníky, převyprávěními primárních zdrojů jinými autory apod.). Rešerše empirických studií na dané téma má reflektovat aktuální stav bádání a umožnit identifikaci doposud neprobádané oblasti. Teoretická část práce pracuje s adekvátně a jasně vymezeným konceptuálním aparátem a je postavena na věcně správné reprodukci zvolených konceptů a teorií.

Koherence: Výzkumný problém, teoretický background, otázky, zvolená metodologie i diskuse výzkumných zjištění by měly tvořit celek a vzájemně na sebe navazovat.

Adekvátnost a transparentnost výzkumných metod a technik: Zvolené metody a techniky by měly nejen korespondovat s typem práce i samotnými výzkumnými otázkami, ale také být v práci dobře popsány. Množství dat, na kterých je výzkum založen, by mělo odpovídat cílům a typu práce.

Kredibilita a kvalita provedení analýzy: Ať už je cílem práce spíše popisovat, interpretovat anebo vysvětlovat, s daty byste měli zacházet poctivě a důkladně, pracovat s detailem, ilustrovat zjištění pomocí dat, interpretace zakládat na transparentních myšlenkových procesech, a správně aplikovat zvolené metody sběru analýzy dat.

Naplnění jasně deklarovaných a vzhledem k zadání relevantních cílů práce.

Etika: S osobními daty, jako jsou identifikační a sociodemografické údaje, ale také politické, náboženské a další názory a postoje, byste měli zacházet promyšleně a eticky – tak, aby výzkum nikomu neublížil.

Formální náležitosti: Práce by měla být gramaticky a stylisticky v pořádku, správně pracovat s literaturou, s citacemi a s grafickými prostředky zobrazování dat a zjištění, obsahovat prohlášení, klíčová slova, anotaci apod.

c. Systematická přehledová stať

V bakalářské práci prokazujete především schopnost samostatně řešit dílčí problémy, kriticky pracovat s prameny a odbornou literaturou, komplexně nahlížet na zvolenou tematiku, používat zvolené metody, interpretovat data, prezentovat výsledky vlastního zkoumání a z nich vyplývající vlastní argumenty na náležité jazykové úrovni.

Kritéria hodnocení:

Relevantní téma: Zvolené téma i výzkumný problém by měly být akademicky a společensky relevantní, v ideálním případě též aktuální a významné. Tuto relevanci je nutné explicitně popsat; např. v případě akademické relevance je třeba pracovat s odbornou literaturou, jasně identifikovat existující mezery v poznání a sdělit, jak je pomůže navrhovaný výzkum zacetit.

Teoretická robustnost: Přehled by měl obsahovat vymezení konceptů a základních teorií relevantních pro řešenou problematiku. Vymezení konceptů a teorií by mělo být založené na kritické práci s výstupy důkladné teoretické rešerše.

Adekvátnost metod a technik přehledu: Přehled by se měl opírat o strukturovaný, standardizovaný metodologický postup aplikovaný na zdůvodněně zvolený vyčerpávající soubor prací na dané téma (tj. vyčerpávající po zohlednění kritérií pro výběr studií: téma, zvolené časové období, databáze apod.). Orientační počet zařazených studií by měl oscilovat mezi 10 až 30 studii. Konkrétní použité techniky přehledu (např. analýzy poznatků, syntézy) by měly korespondovat s otázkami a cíli přehledu.

Adekvátní popis metodologického postupu: Systematický přehled by měl obsahovat popis metodologického postupu, který umožní jeho replikaci. Aby to bylo možné, měl by zahrnovat podrobný popis metod a kritérií použitých k identifikaci a hodnocení jednotlivých studií a také metod analýzy a syntézy výsledků (podrobnější seznam povinných údajů viz tabulka v zadání práce, sekce „Metody“). Přehled by měl vycházet z dostatečně precizní výzkumné otázky a usilovat o naplnění přiměřených a měřitelných a srozumitelně formulovaných cílů přehledu.

Kredibilita a kvalita provedení analýzy: Přehled by měl obsahovat diagram zobrazující proces výběru studií (tzv. *flow diagram*), včetně důvodů pro vyřazení studií v jednotlivých krocích. Se získávanými poznatky by autor/ka měl/a zacházet poctivě a důkladně, hodnocení a interpretace zakládat na transparentních myšlenkových procesech. Pro každou studii je třeba uvést sledované charakteristiky, včetně bibliografického odkazu. Doporučuje se použít tabulky. Pokud bude součástí postupu, je třeba reflektovat kvalitu jednotlivých studií nebo jejich vybraných aspektů. Přehled by měl obsahovat korektně provedenou syntézu studií nebo jejich výsledků (např. narativní, tabulace, statistickou).

Kredibilita a kvalita diskuze výsledků přehledu: Práce by měla obsahovat diskuzní část, která obsahuje interpretaci výsledků v kontextu jiných výzkumů, teorií a literatury a implikací pro budoucí výzkum. Diskuzní část by také měla obsahovat diskuzi limitů na úrovni studie a jednotlivých výsledků (např. riziko zkreslení) a na úrovni přehledu (např. nebyla získána všechna

data, zkusení při reportování), a také reflexi přínosu přehledu pro vývoj oboru a pro ostatní badatele.

Formální náležitosti: Práce by měla být gramaticky a stylisticky v pořádku, správně pracovat s literaturou a citacemi, obsahovat prohlášení, klíčová slova, abstrakt apod. Měla by být strukturovaná dle doporučené struktury: úvod, teoretická kapitola, metody, výsledky, diskuze, závěr.

5. Bonus: Praktické rady pro psaní bakalářské práce

Než začnete psát ZP

- Nastudujte si procesní náležitosti (kdy si zapsat jaký diplomový (pro)seminář, jaké jsou podmínky jeho zakončení atd.)
- Udělejte si přehled o lidech na katedře a tématech, jakým se věnují (napoví vám přehled vyučovaných předmětů (záložka Výuka v profilu vyučující/ho v ISu) nebo závěrečné práce, které vedl/a a oponoval/a (záložka Školitel v profilu vyučující/ho v ISu)
- Udělejte si rešerši obhájených prací (za poslední 2 roky) hodnocených známkami A, B a prací nominovaných na [Cenu A. Henricha](#).
- Pročtěte si důkladně pokyny k závěrečným pracím výše.
- Najděte si nejbližší termín obhajob (jsou veřejně přístupné), najděte si v rozpisu téma/typ práce, která vás zajímá, a běžte se na její obhajobu podívat

Zapište si ZURb1119 Proseminář k bakalářské práci

Dozvíte se v něm všechno, co potřebujete k napsání závěrečné práce vědět, tj.:

- Jak postupovat při psaní závěrečné práce
- Jaké jsou formální požadavky na závěrečné práce na KMSŽ
- Jak si zvolit téma
- Jak si zvolit vedoucí/ho (popř. konzultanta/ku) vaší práce
- Jak si rozložit práci do jednotlivých semestrů
- Kterými obhájenými pracemi se můžete inspirovat
- Prostor pro vaše dotazy

Na závěr prosemináře budete mít zformulované téma vaší práce, domluveného/ou vedoucí/ho (popř. konzultanta/ku) a sepsanou anotaci vaší závěrečné práce

Spolupráce s vedoucí/m závěrečné práce a konzultující/m

- Autorem závěrečné práce jste vy (vy tudíž zodpovídáte za výslednou podobu závěrečné práce a jste za ni hodnoceni u obhajoby)
- Vedoucí, popř. konzultant/ka jsou v tomto tvůrčím procesu vašim mentorem/kou či odborným/ou poradcem/kyní.
- Dohodněte si na začátku, jak budou vaše konzultace vypadat – každé/mu vedoucí/mu a studující/mu vyhovuje něco jiného (nelze tedy stanovit univerzálně platný postup pro všechny).
- Pokud máte dojem, že spolupráce s vedoucí/m vaší práce nefunguje, zkuste to s ní/m probrat, případně se obraťte **na garanta/ku studijního programu, případně vedoucí/ho katedry**.

Odevzdání závěrečné práce

- Použijte pro všechny části práce standardní formáty vzhledem k danému typu obsahu, případně se dohodněte na formátu s vedoucí/m práce.

- Přestože práci odevzdáváte elektronicky, nechte si dostatek času na to, aby text práce prošel jazykovou korekturou.
- Aktuální procesní náležitosti k odevzdání závěrečné práce najdete na **webu katedry**.
- Případné dotazy pište **na sekretariát KMSŽ**.
- Po **odevzdání/obhájení** je vaše práce trvale veřejně dostupná nejen v rámci IS MU, ale i komukoliv mimo něj.

Obhajoba závěrečné práce

- Po odevzdání závěrečné práce obdržíte posudek od vedoucí/ho a oponenta/ky, kteří navrhnou hodnocení vaší práce. Oponenta/ku práce přiděluje garant/ka studijního programu.
- Výslednou známku uděluje vícečlenná komise na základě průběhu obhajoby. Komise při hodnocení vychází z vaší prezentace závěrečné práce, posudků vedoucí/ho a oponenta/ky a také z průběhu diskuze se členy komise. **O výsledné známce pak rozhoduje hlasováním.**
- Případné dotazy ohledně výsledného hodnocení závěrečné práce zodpoví předseda/kyně vaší komise.
- Obhajoba závěrečné práce je veřejná, pokud na ni chcete někoho pozvat, můžete. Stejně tak se můžete přítomností na obhajobě vašich kolegyň a kolegů inspirovat pro obhajobu vlastní.
- Přípravu na obhajobu můžete konzultovat také s vedoucí/m vaší práce.
- Podrobněji vás s průběhem obhajoby seznámí přípravný seminář, na který jsou všichni diplomanti zváni e-mailem zhruba týden před obhajobou.